

en medvirkende årsag til den tilbageholdenhed, som Danmarks Evalueringsinstitut har konstateret i forbindelse med den omtalte rapport.

På den baggrund foreslås en række præciseringer af folkeskolelovens bestemmelser om ansvarsforholdene i folkeskolen. Således ryddes eventuel tvivl ad vejen, samtidig med at skolelederens ledelsesrum tydeliggøres. I forlængelse heraf foreslås tillige en udvidelse af skolelederens ledelsesrum på visse punkter, jf. nærmere afsnit 2.2.

Forslagene ændrer ikke på den gældende opgavefordeling, hvorefter det er en kommunal opgave at drive folkeskolen, men præciserer og tydeliggør kommunalbestyrelsens ansvar for den enkelte skole såvel som for kommunens samlede skolevæsen. Det er fortsat på de enkelte skoler, at man inden for de givne rammer skal drage omsorg for undervisningens kvalitet og fastlægge undervisningens nærmere organisering og tilrettelæggelse.

2.1. Kommunalbestyrelsens ansvar

Kommunalbestyrelsens ansvar for den enkelte skole såvel som for kommunens samlede skolevæsen skal fremgå klarere af loven. Det skal præciseres, at kommunalbestyrelsen har kompetencen til at træffe enhver beslutning om folkeskolen inden for det gældende lovgrundlag, medmindre der er tale om beslutninger, som forudsætter en særlig sagkundskab, eller som udtrykkeligt er henlagt til en anden myndighed, f.eks. skolebestyrelsen.

Det forhold, at kommunalbestyrelsen er ansvarlig for ledelsen af folkeskolen, betyder ikke, at alle beslutninger skal forelægges for kommunalbestyrelsen, men at ansvaret hos medarbejderne i det kommunale skolevæsen er afledt af kommunalbestyrelsen. Selvom kommunalbestyrelsens ansvar præciseres på den angivne måde, vil det fortsat være sådan, at de konkrete beslutninger om undervisningens organisering og tilrettelæggelse træffes på de enkelte skoler inden for de givne rammer.

Der henvises især til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 12-14.

2.2. Skolelederens ansvar

På den enkelte skole har skolelederen - inden for de mål og rammer, der følger af lovgivningen og af kommunalbestyrelsens og skolebestyrelsens beslutninger - ansvaret for skolen. Det skal præciseres, at skolelederen refererer til kommunalbestyrelsen og indgår i den kommunale organisation på samme måde som andre kommunale ledere, samtidig med at lederen skal træffe de konkrete beslutninger om undervisningens organisering og tilrettelæggelse på skolen, så under-

visningen kan få den nødvendige kvalitet i henhold til folkeskolelovens formål. Det foreslås endvidere, at skolelederens ledelsesrum tydeliggøres og udvides, ved at det fastsættes, at lederens konkrete beslutninger vedrørende skolens elever ikke kan behandles af kommunalbestyrelsen. Samtidig udvides skolelederens mulighed for til fremme af god orden at iværksætte overflytning til en anden skole, når det sker med tilslutning fra skolelederen ved den modtagende skole. Endelig gives skolelederen mulighed for efter samråd med forældrene at bestemme, at en elev rykkes et klassetrin op eller undervises på samme klassetrin i to år, hvis det er til elevens bedste. Der vil efter tre år blive foretaget en evaluering af bestemmelsen om klassetrinsindplacering.

Lovforslaget har således til hensigt at fremme en stærk og synlig skoleledelse, ikke mindst i forhold til pædagogisk ledelse, og en del af de foreslåede præciseringer er således samtidig et led i en generel målsætning om at styrke skolelederen. Både international og dansk forskning og analyser viser, at kompetent og professionel skoleledelse er en vigtig forudsætning for udviklingen af en god skole, og der har i de senere år været stigende opmærksomhed om kvalificering og præcisering af skolelederens opgaveløsning. Det drejer sig dels om generelle ledelsesopgaver, dvs. opgaver, der er fælles for enhver institutionsleder, dels om særlige ledelsesopgaver, der er bestemt af, at skolens kerneydelse er uddannelse og dannelse af skolens elever i overensstemmelse med folkeskolens formål. I tråd hermed har Danmarks Evalueringsinstitut gennemført en undersøgelse af skoleledelse i folkeskolen, der resulterede i rapporten »Skoleledelse i folkeskolen« fra august 2006. Som opfølgning på Evalueringsinstitutets rapport har Skoleledernes Fællesrepræsentation (i dag Skolelederne) udarbejdet og i januar 2007 lanceret et »kodeks for god skoleledelse« med henblik på at inspirere landets skoleledere til at reflektere over og udvikle deres ledelsespraksis.

Danmarks Lærerforening, Danske Skoleelever, Forbundet for pædagoger og klubfolk (BUPL), Skole og Samfund og Skolelederne har også i oplægget »Sådan kommer vi videre« fra november 2007 understreget de store forventninger til professionel skoleledelse, som er opstået. I det nævnte oplæg gives en række anbefalinger til kommuner og stat, herunder at kompetencefordelingen mellem de forskellige ledelsesniveauer afklares, og at alle ledere sikres relevant lederuddannelse.

Senest har formandskabet for Skolerådet i sin beretning fra februar 2009 gennemgået en række undersøgelser, der beskæftiger sig med betydningen af god